

	Тракийски университет – Стара Загора Стопански факултет		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.1	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Учебна програма		Страница: 1 от 1

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН:
(доц. д-р Блага Стойкова)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИСТИКА
Специалност	„ПРЕПРИЕМАЧЕСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ” ОКС „Магистър“ - неикономисти
Област на висше образование	3.0 Социални, стопански и правни науки
Професионално направление	3.8 Икономика
Статут на дисциплината	☒ задължителна ☐ избираема ☐ факултативна
Курс	Първи Редовно/Задочно обучение
Семестър	втори
Образователно квалификационна степен	☐ бакалавър ☒ магистър
Форма за проверка на знанията	☒ писмен изпит ☐ тест ☐ друга

Обсъдена и приета на заседание на Катедрен съвет	16.07.2020, Протокол № 8
Приета на заседание на Комисия по учебната дейност	20.07.2020, Протокол № 11
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	21.07.2020, Протокол № 12

Стара Загора, 2020 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината	Редовно обучение					Задочно обучение					Кредити
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
	Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	30				30	15				15	
Практически занятия											
Семинари		30			30		15			15	
Форми на извънаудиторна работа											
Подготовка за семинар				25	25				35	35	
Самоподготовка за текущ контрол и изпит				25	25				35	35	
Други форми				15	15				25	25	
ОБЩО	30	30		65	125	15	15		95	125	5.0

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: проф.дн Веселин Видев

Водещ упражнения/практически занятия/семинари:
ас. Иванка Стойчева

3. АНОТАЦИЯ

1. Дисциплината се изучава от студенти ОКС "Магистър" - неикономисти.

2. Целта на обучението на студентите по дисциплината "**Икономическа статистика**" е да придобият знания и практически умения за познавателната същност в областта на статистическия и иконометричния анализ на явленията и процесите на макроикономическо и на микроикономическо равнище. Важно място в курса заема запознаването със същността и методологията на системата от статистически показатели, като същевременно се поставя акцент върху базисни иконометрични методи и тяхната практическа реализация с помощта на специализирани и неспециализирани иконометрични и статистически софтуерни продукти.

За усвояването на материята са необходими съответните математически, статистически и икономически знания, придобити през предходните години от обучението на студентите. Математическата подготовка се свързва с математическия анализ, използването на логаритми и показателни функции, умението за работа с математически формули, означения и уравнения. Статистическата подготовка се свързва с познаването на статистическите разпределения, с умението да се изчисляват основните статистически параметри като средни величини, разсейване, корелационни и регресионни коефициенти, прилагането на дисперсионен анализ и др. Основните познания за икономическите теории, икономическите закони и икономическата наука като цяло позволяват разработването и приложението на математическите и икономико-статистическите методи за анализ на икономически процеси и за обработване на свързаната с тях статистическа информация.

Учебната програма е съобразена със съществуващите стопански отношения у нас и членството на страната ни в Европейския съюз, както и с възприетите учебни програми на утвърдени университетите в ЕС.

Език на преподаване: **български**.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА (като следва да се отрази хорариума)

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ (обособяване по раздели, теми и модули)

№	Тема	Хорариум часове	
		редовно	задочно
1.	Предмет, метод и задачи на икономическата статистика	4	2
	1.1. Обект и предмет на икономическата статистика. 1.2. Метод на икономическата статистика. 1.3. Връзка на икономическата статистика с Общата теория на статистиката, другите отрасли на статистическата наука и останалите икономически науки. 1.4. Статистически демографски показатели 1.5. Задачи на икономическата статистика. 1.6. Демографска статистика		
2.	Система на национални сметки	3	1
	2.1. Европейската система на национални и регионални сметки 2.2. Основни макроикономически показатели 2.3. БВП методи за измерването му 2.4. Алтернативни показатели за икономическо развитие		
3.	Статистическо изучаване на дълготрайните и краткотрайни активи	1	1
	3.1. Същност на дълготрайните активи. 3.2. Показатели за размера, състава, състоянието и възпроизводството на дълготрайните активи. 3.3. Показатели за използването на дълготрайните активи и за въоръжеността на труда с тях. 3.4. Производствена функция 3.5. Статистическо изучаване на размера и състава на краткотрайните активи.	1	1
4.	Статистическо изучаване на персонала и работното време	1	1
	4.1. Обект и задачи на статистическото изучаване на персонала. 4.2. Статистическо изучаване на движението на персонала. 4.3. Статистическо изучаване на работното време.		
5.	Статистическо изучаване на производителността на труда и заплащането на труда	2	1
	5.1. Същност и задачи на статистическото изучаване на производителността на труда и заплащането на труда. 5.2. Статистически показатели за равнището на производителността на труда.. 5.3. Статистическо изучаване на динамиката на производителността на труда и средната работна заплата. 5.4. Индексен анализ.		
6.	Статистически анализ на структурни изменения и различия	4	2
	6.1. Обща характеристика.		

	<p>6.2. Измерване на структурни изменения. Абсолютни разлики между относителни дялове, относителни разлики между относителни дялове и индекси на относителни дялове.</p> <p>6.3. Обобщаващи измерители на структурни различия. Индекс на различие. Индекс на относителна структура.</p> <p>6.4. Линейни и квадратични коефициенти на структурни изменения. Интегрален коефициент на структурни изменения.</p> <p>6.5. Измерване на различията между пространствени и други статични структури.</p>		
7.	Приложение на иконометрични методи и модели в икономиката	7	3
	<p>7.1. Линеен еднофакторен регресионен и корелационен анализ - същност ,цели и задачи на приложния еднофакторен регресионен и корелационен анализ.</p> <p>7.2. Оценка на параметрите в линейните модели с помощта на МНК. Мултиколинеарност, Автокорелация, Изкуствени променливи (dummy variables)</p> <p>7.3. Надеждност на иконометричните модели</p> <p>7.4. Единична регресия и корелация. Методи за измерване. Коефициенти на Фехнер, Браве и Пирсън.</p> <p>7.5. Измерване на зависимости при неинтервални скали. Коефициенти на четириклетъчна корелация. Коефициенти на Пирсън, Чупров и Пирсън.</p> <p>7.6. Коефициенти на ранговете на Спирман и Кендал.</p>		
8.	Моделиране на динамични редове	2	1
	<p>8.1. Същност и видове динамични редове.</p> <p>8.2. Моделиране на тренда (тенденцията).</p> <p>8.3. Моделиране на сезонните колебания</p>		
9.	Надеждност на икономическата информация.	5	2
	<p>9.1. Проблеми и въпроси при работа с икономическата информацията</p> <p>9.2. Оценка на надеждността на информацията</p> <p>9.3. Възможности за адаптиране на проучването при непълна информация</p> <p>9.4. Взимане на икономически решения на базата на непълна икономическа информация.</p> <p>9.5. Коректна икономическа интерпретация на икономическата информация при непълна информация</p>		
ОБЩО		30	15

4.1.2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум Часове	
		редовно	задочно
1.	Предмет, метод и задачи на икономическата статистика – теоретична обосновка.	2	1
2.	БВП – методи на измерване. Номинален и реален БВП, БВП по покупателна способност (PPP)	1	1
3.	Статистическо изучаване на дълготрайните активи – решаване на задачи	3	1
4.	Статистическо изучаване на краткотрайните активи – решаване на задачи	3	1
5.	Статистическо изучаване на персонала и работното време – решаване на задачи.	4	2
6.	Статистическо изучаване на производителността на труда – решаване на задачи.	3	2
7.	Статистическо изучаване на заплащането на труда – решаване на задачи.	3	2
8.	Статистически анализ на структурни изменения и различия	3	1
9.	Линеен еднофакторен регресионен и корелационен анализ – решаване на задачи.	3	2
10.	Измерване на зависимости при неинтервални скали. – решаване на задачи.	2	1
11.	Моделиране на динамични редове – решаване на задачи.	3	1
Общо		30	15

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

5.1. Лекции: Необходими ресурси са мултимедия, компютърен клас с интернет-връзка;

5.2. Упражнения: Решаване на индивидуални задачи, тестове и подготовка на самостоятелен курсов проект и др.

5.3. Семинари

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

ОКОНЧАТЕЛНАТА ОЦЕНКА ОТ ГОДИШНИЯ ИЗПИТ СЕ ОФОРМЯ ВЪЗ ОСНОВА НА ПОКАЗАНИТЕ ЗНАНИЯ ОТ:

Крайната оценка се формира по шестобална система, минималната оценка за успешно приключване на обучението е “Среден (3)”, а спрямо Европейската система за трансфер на кредити съпоставимостта на оценките е:

Отличен 6	Много добър 5	Добър 4	Среден 3		Слаб 2	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити, както е по учебния план					Не се присъждат кредити	

Участие в дискусии и присъствие	20 %
Реферати и екипна разработка	
Тестове	20 %
Групови задачи	
Курсова разработка	
Изпит – окончателно оформяне на семестриалната оценка.	60 %

Скала за оценка (100%): минимум 60% за изкарване, т.е. Среден 3; 61-73% - Добър 4; 74-87% - Много добър 5 и повече от 87% - Отличен 6.

7. КОНСПЕКТ

ДИСЦИПЛИНА "ИКОНОМИЧЕСКА СТАТИСТИКА "

Конспект за провеждане на изпит

Образователно квалификационна степен: „Магистър”

1. Предмет, метод и задачи на икономическата статистика

- Обект и предмет на икономическата статистика.
- Метод на икономическата статистика.
- Връзка на икономическата статистика с Общата теория на статистиката, другите отрасли на статистическата наука и останалите икономически науки.
- Задачи на икономическата статистика.
- Демографска статистика

2. Система на националните сметки

- БВП – методи на измерване
- Номинален и реален БВП, БВП по покупателна способност (PPP)

3. Статистическо изучаване на дълготрайните и краткотрайни активи

- Същност на дълготрайните активи.
- Показатели за размера, състава, състоянието и възпроизводството на дълготрайните активи.
- Показатели за използването на дълготрайните активи и за въоръжеността на труда с тях.
- Производствена функция
- Статистическо изучаване на размера и състава на краткотрайните активи.

4. Статистическо изучаване на персонала и работното време

- Обект и задачи на статистическото изучаване на персонала.
- Статистическо изучаване на движението на персонала.
- Статистическо изучаване на работното време.

5. Статистическо изучаване на производителността на труда и заплащането на труда

- Същност и задачи на статистическото изучаване на производителността на труда и заплащането на труда.
- Статистически показатели за равнището на производителността на труда.

- Статистическо изучаване на динамиката на производителността на труда и средната работна заплата.
- . Индексен анализ.

6. Статистически анализ на структурни изменения и различия

- Измерване на структурни изменения. Абсолютни разлики между относителни дялове, относителни разлики между относителни дялове и индекси на относителни дялове.
- Обобщаващи измерители на структурни различия. Индекс на различие. Индекс на относителна структура.
- Линейни и квадратични коефициенти на структурни изменения. Интегрален коефициент на структурни изменения.
- Измерване на различията между пространствени и други статични структури.

7. Приложение на иконометрични методи и модели в икономиката

- Линеен еднофакторен регресионен и корелационен анализ - същност ,цели и задачи на приложния еднофакторен регресионен и корелационен анализ.
- Оценка на параметрите в линейните модели с помощта на МНК. Мултиколинеарност, Автокорелация, Изкуствени променливи (dummy variables)
- Надеждност на иконометричните модели
- Единична регресия и корелация. Методи за измерване. Коефициенти на Фехнер, Браве и Пирсън.
- Измерване на зависимости при неинтервални скали. Коефициенти на четириклетъчна корелация. Коефициенти на Пирсън, Чупров и Пирсън.
- Коефициенти на ранговете на Спирман и Кендал.

8. Моделиране на динамични редове

- Същност и видове динамични редове.
- Моделиране на тренда (тенденцията).
- Моделиране на сезонните колебания

9. Надеждност на статистическата информация

- Проблеми и въпроси при работа с информацията
- Възможности за адаптиране на проучването при непълна информация
- Взимане на икономически решения на базата на непълна икономическа информация

8. ЛИТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Аркадиев, Д., Иконометрия. Ст. Загора, Издателство CON-CAR, 2000.
2. Гатева, Н., Икономическа статистика. София, Парадигма, 2012.
3. Димитров, А. Иконометрия. Свищов, АИ "ЦЕНОВ", 2005.
4. Иванов, Л., Касабова, Ст., Шопова, М. Статистическо изследване и прогнозиране на развитието. Свищов, АИ "Ценов", 2017
5. Петков, Пл. Иконометрия с Gretl и Excel®. Свищов, АИ „ЦЕНОВ”, 2010.

6. Петров, В., Ангелова, П., Славева, Кр., Управленска статистика на предприятието. Велико Търново, „Абагар”, 2007.
7. Петров, В., Славева, Кр. Икономическа статистика, В. Търново, Абагар, 2010.
8. Петров, В. и др. Ръководство по статистика, Свищов, АИ „Ценов”, 2009.
9. Радилков, Д., Икономическа статистика. Варна, Наука и икономика, 2013.
10. Сигел Э., Практическая бизнес-статистика, 4-то изд., Вильямс, Москва, 2002.
11. Хаджиев, В., Димитрова, В., Любенов, Л., Статистически и иконометричен софтуер. Варна, Наука и икономика, 2009.
12. Хаджиев, В. Икономическа статистика, Варна, Изд. “Славена”, 2008.
13. Tabachnik B.G., L.S. Fidell, USING MULTIVARIATE STATISTICS, 5th ed., Pearson Education. Inc., Boston, 2007.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Петров, В. и др. Справочник по статистика, Свищов, АИ „Ценов”, 2008.
2. Доугерти К. Введение в эконометрику. Пер. с англ. М., ИНФРА-М. 1999.
3. Бородич, С. Вводный курс эконометрики: Учебное пособие. Минск, БГУ, 2000.
4. Maddala, G. Introduction to Econometrics. 2nd Ed. Macmillan Publishing Company, 1992.
5. Интернет-ресурси:
 - 5.1. www.nsi.bg
 - 5.2. <http://ec.europa.eu/eurostat>
 - 5.3. <http://www.statistics.com>
 - 5.4. <http://www.mzh.government.bg>
 - 5.5. <https://www.regionalprofiles.bg/bg/>
6. Списание „Статистика“. С., НСИ
7. Статистически годишник. С., НСИ
8. Статистически справочник. С., НСИ
9. Списание „Вопросы статистики“
10. Europe in Figures – Eurostat yearbook
11. Journal of the American Statistical Association

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО

Дисциплината ще даде следните основни теоретични и практически знания:

- в областта на иконометрията и статистическото изследване на социално-икономически явления и процеси;
- за коректно интерпретиране и анализ на икономическа информация -- работа с непълна информация, оценка на надеждността и др.
- за прилагане на усвоения материал в научни изследвания и в стопанската практика; за самостоятелното развитие и усъвършенстване на придобитата квалификация